

FØROYSK FRAMLEIÐSLA

Henda grein varð send okkum til síðsta blað, men hon kom okkum tveirri ov seint í hendi til at kunna koma við tá.

Í »Dagblaðnum« nr. 24 verður sagt frá ymiskum stovnum, sum í felag hava lagt skriv inn á ting, um at lata føroyska framleiðslu fáa frammi hjárátt í vissum førum. Tað skal við tað sama verða sagt, at tað er ógvuliga gleðiligt at siggja, at allir, ið strevast við føroyskari framleiðslu, vilja krevja av Føroya lögtingi, at tað tekur sær um reiggj at skipa so fyrri, at føroysk framleiðsla skal hava frammi hjárátt fram um útlendska, hvat slag hon so enn umfatar. Nú er eftir at siggja, hvat lagnu ið henda landsins týðandi áheitan kemur at fáa av okkara háttvirdu tingmonnum.

Tað mátti verði uppá tíðina nú hjá okkara fólkavalda tingi at fatað, hvat ið betur er bæði fyrri land og fólk — at økja um føroyska framleiðslu og harvið spara útlendskan valuta — ella hin vegin, at drepa alt tað, ið føroyskt er, og samstundis minka um arbeiði hjá landsins egnu íbúgvum og soleiðis koma okkara landi og fólk í svára peningakreppu av skilaleysum handilspolitikki. Gamla Dimma boðaði frá nakað herfyri, at vit høvdu eitt valutaundirskot uppá 9,6 mill. kr., og skyldaðist hetta einamest av tí, at vit høvdu flutt inn í dýrum dómi av vorum, sum vit sjálvir hava í hóptali av, sum t. d. kol. Tað nýtist ikki nakar figgarfrøðingur til at siga tað, at skal eitt samfelag skipast á einum haldgóðum og uppbyggjandi grundarlagið og harvið trívast, so er tað fyrst og fremst av øllum neyðugt at royna at økja um alla innlenska framleiðslu, sum kann geva arbeiði til nógvar hendur og harvið hava peningin í landinum, í staðin fyrri at royna soleiðis at keypa í stórum tali av vörum, sum landið sjálvt kann framleiða, og drepa landsins egnu framleiðandi kreftir — slíkt er jú vituligt, at tað er at kollsigla samfelagið.

Tað eru nógvar vørur, ið kunna framleiðast í landinum sum kunna spara okkum ómetaligt av útlendskum peningi, um tær verða allar nýttar. Tað er at vóna, at okkara háttvirdu tingmenn koma at geva hesi áheitan góða og sámliga viðgerð, soleiðis at hon kemur at verða allari føroyskari framleiðslu at gagni í framtíðina.

Vónandi verður okkurt gott at spyrjast í hesi tingsetu, so at okkara tingmenn ikki koma aftur sum av torvheiðum.

Tað, at velja menn inn á ting bert at dýkja fólk undir meira og meira toll fyrri hvørja tingsetu — tað er lítið at rópa hurra fyrri. Neyðars fátæka fólk, ið má knógva undir skatta- og tollokinum.

D. J. Sørensen.

Sosialistiskur uppbyggingarpolitikkur mótvegis afturhaldspolitikki borgarligu flokkanna.

Framhald

Vanlukkutryggingin.

Ferð eftir ferð hava javnaðarmenn reist málið um at tvífalda skaðabøturnar frá Vanlukkutryggingini eins og gera aðrar neyðugar broytingar. Tað hevur altíð verið felt. Nú hevur tjóðveldisflokkurin reist hetta uppskot av nýggjum. Munurin á teirra og okkara uppskoti er, at meðan javnaðarmenn altíð hava sagt, at Tryggingarsambandið og landskassin skulu bera allan tann kostnaðin, ið tryggingargjöldini mugu hækkað, siga tjóðveldismenn, at tryggjararnir sjálvir skulu bera allan kostnaðin. Av tí at bæði fiskimenn og arbeiðarar eru ovbyrjaðir við toll-, skatta- og øðrum gjöldum, áttu vanlukkutryggingargjöldini ikki at verði hækkaði. Men verða skaðabøturnar tvífaldaðar, er hetta so stóru fyrimunur, at tikið má verða við tí, ið vinnast kann á hesum sinni, sjálvt um tað verður ófullfíggað.

Bankalagið.

Eisini bankalagið er av tilikari náttúru, at tað átti at verði landsogn, so bankavinningurin óskerdur kann falla tí almenna — fólkinum

— í lut. Yvirtøkuuppskotini frá javnaðarmonnum hava ikki troði, men afturhaldið hevur ikki verið til at vika — hin mikli ágóði bankanna skal falla bankspekulantunum í lut.

Oljusølan.

Okkurt árið sigst vinningurin av oljusøluni at vera komin upp í 1 milj. kr. Hetta er mikil vinningur — t. v. s. privatvinningur. Oljan hevur verið ov dýr eisini. Javnaðarmenn hava hildið fram, at fólkið alt er um oljunýtsluna, tí eigur eisini fólkið alt — hitt almenna — at ognast vinningin. Tá kundi annaðhvørt prísirnar verði niðursettir ella eisini vinningurin komið fólkinum og vinnulivinum til góðar á annan hátt. Men afturhaldið hevur her, eins og alla aðrastaðir — tænt nøkrum fáum stórmonnum, heldur enn at tæna fólkinum.

Skatturin.

Skattaóráttvisið er stórt. Skattaskipanin ov gomul. Óneyðugt er at siga, at hesi mikli brek harðast raka tey við teim smærru inntøkunum. Tað er hjá øllum javnaðarmonnum eitt hjartamál at koma hesum brekum og hesum óráttvisi

til lívs. Tí hava javnaðarmenn havt frammi fleiri uppskot um ein serligan stórmannaskatt. Við tí dýrtíðarviðgerðaruppskoti, ið javnaðarmenn hava havt frammi, vildi allar inntøkur undir 2300 kr. verið skattafriar. — Frádráttarpeningurin vildi verið hækkaður soleiðis, at ein skattagjaldari við t. d. 6000 kr. vildi havt rætt til at drigið 3700 kr. frá inntøku síni. Inntøkur omanfyri 6000 kr. — hvussu høgær tær enn vórðu fingur heldur ongantíð loyvi at draga meira frá enn hesar somu 3700 kr. Tá vildi allar stórinntøkurnar komið undir eina skipan, hvareftir tær vildu gildið fullhøgan og rættvísan skatt. Men bæði hetta og mong onnur rættvís skattauppskot javnaðarmanna hava afturhaldsflokkarnir kveistrað til viks. Smáinntøkurnar skulu óráttvist pínast eftir hvørjum einasta oyra, meðan stórinntøkurnar sleppa friar samstundis sum stórmenn skalta og valta við teirra skattauppgávu, sum teir sjálvir vilja.

Har er munurin á kapitalistiska og sosialistiska skattapolitikkinum.

Fólkatryggingin.

Eitt av høvuðsendamálum javnaðarmanna hevur verið at fingið í lag eina fólkatrygging umfatandi ellistrygd, avlamistrygd, skaðatrygd, einkjutrygd, barnatrygd, trygd móti arbeiðsloysi o. s. fr. Fólkatryggingin skal umfata allar borgarar samfagsins uttan mun til inntøku. Fullfíggað uppskot hevur flokkurin havt frammi um hetta, men higartil hevur tað ikki eydnast at vunnið ein meiráluta fyrri hesum. Afturhaldið hevur verið ov væl mannað á tingið.

Ellisrentan.

Leingi bardust javnaðarmenn einsamallir fyrri at fáa í lag ellisrentuskipanina. At enda gingu afturhaldsflokkarnir við til eina kryptulselisrentu. Ikki fyrr enn javnaðarmenn gingu saman við sambandinum í landsstýrið, eydnaðist tað javnaðarmonnum at fáa sambandsmenn at ganga við til øina munandi botan, ið eisini umfataði avlamistrygdina. Her er vunnið, men enn er langt á mál. Javnaðarmanna endamál er framvegis at veita teimum gomlu, sjúku, avlomma, ja, øllum treingjandi fullhøga trygd. Sosialu forsorgina mugu vit fáa á hædd við tað, sum galdandi er í hinum Norðanlondunum.

Sjúkratryggin.

Javnaðarmenn hava roynt at fingið ymsar ábøtur her, men lítið hevur borið til. Her er almikið at triva í. Fyrsti táttur má vera at veita øllum íbúgvum landsins ókeypis sjúkrá hjálpar og ókeypis medisín. Í dag er ovurdrýgt at vera sjúkur, men læknahjálpin mugu vit hava — og tá sjálvandi soleiðis, at hon ikki verður at nerva aðrar lívs-góðar í tí einstaka heiminum.

Framhald.

Haldið Sosialin!

Keypið føroyska sápu og vaskievni

Grønsápu (í leysum og í 1/2kg. pakkum)

Rita stongsápu

Mjøll vaskievni

Rita sápuspørir

Teeo-vask (í fløskum)

R. A. skúripulvur

Soda

Nógv sløg av toiletsápu, m. a.:

Mopa

Grøna

Favorit

Okkara hondsápu

Barbersápu

Skótkrem, svart og brúnt. Bonevoks, Hondreinsipasta.

Fabrikk OKKARA Tórshavn.

LISTAFRAMSÝNING

Listafelag Føroya fyrireikar aftur í ár framsýning í fimleikahøll realskúlans í Havn á komandi Ólavsvøku av málningum, tekningum, skurðmyndum og höggmyndum.

Tey, sum vilja vera við mugu *áðrenn 15. juni* siga undirritaða frá, hvørjar lutir, tey ætla at senda (við tilskilan av navni og eigara ella prisi á hvørjum einstakum luti).

Lutirnir sjálvir mugu vera sendir undirritaða í seinasta lagi 1. juli.

Nevnd felagsins tekur sær rætt til at meta um, hvørjir av teimum innsendu lutunum sleppa við, og felagið tekur 5% av tí, sum selt verður, til gjald av útreiðslum.

Á Ólavsvøku hittist í Havn nøgd av fólki, bæði hiðani úr oyggjunum og úr úrheiminum, og hevur tað tí stóran týdning fyrri okkara umdømi, at føroysk listafólk royna at gera teirra besta.

LISTAFELAG FØROYA

H. D. JOENSEN, landslækni
formaður